

Onderwerp
Routekaart Provinciale Staten 2023-2027

1. Beslispunten

1. De 'Routekaart Provinciale Staten 2023-2027' aan de hand van de thema's zoals weergegeven onder a t/m g vast te stellen:
  - a. Ontmoeten;
  - b. Optimale vergaderstructuur;
  - c. Passende vergaderorde;
  - d. Sociale veiligheid en mores (*gedragscode*);
  - e. Agendavorming: maatschappelijke en politieke (waarde gedreven) agenda;
  - f. Passende debatvormen (*debattraining*);
  - g. Bestuursstijlen
2. Voor het doen realiseren van de routekaart de voorzitter en griffier overeenkomstig artikel 15 Reglement van Orde Provinciale Staten Flevoland te verzoeken nader te bepalen data voor onder meer de onderdelen 'ontmoeten' en 'trainen' in het vergaderschema op te nemen;
3. Voor het doen realiseren van de routekaart binnen het budget 'training en ontwikkeling' in een aanvullend budget te voorzien van € 25.000 euro voor 2024, ten laste van de stelpost nieuw beleid en deze technisch te verwerken bij de zomernota 2024;
4. De samenstelling van de werkgroep Routekaart ten opzichte van 31 mei 2023 te wijzigen en mevrouw P.E. den Os (PvdA) aan de werkgroep toe te voegen in de vacature van de heer K.G. Talma (PvdA);
5. Voor het doen realiseren van beslispunt 1d een 'werkgroep Statenstatuut' in het leven te roepen en de griffie te verzoeken hiertoe een Statenvoorstel met opdracht voor te bereiden.

2. Doelstelling programmabegroting

7.2 Provinciale Staten: Passende orde en ondersteuning bij 'politiek aan het roer'

3. Eerdere behandeling

Op 30 en 31 maart zijn de Provinciale Staten voor de eerste maal op conferentie geweest om kennis te maken en samenwerkingsafspraken te verkennen. In Provinciale Staten van 31 mei 2023 zijn twee werkgroepen ingesteld: de 'werkgroep Routekaart' en de 'werkgroep commissies en procedurecommissie'. Deze werkgroepen vertalen de opbrengsten en uitkomsten van de conferenties naar adviezen om tot uitvoering te komen. Op 15 november zijn de Staten voor de tweede maal op conferentie geweest om aan de slag te gaan met de (wijze van) samenwerking.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Met keuzes over de orde positioneren de Staten zichzelf. De Staten bepalen wat politiek is en alleen de Staten kunnen zichzelf in het politieke begrenzen. Welke Staten je wilt zijn wordt medebepaald door het gesprek over deze orde. Ook het delen van opvattingen over 'goede politiek', samenwerking met het college en de gewenste ondersteuning geven invulling aan dit institutioneel zelfbesef.

Provinciale Staten
31 januari 2024

Agendapunt

Lelystad
4 december 2023

Registratienummer
3200063

Afdeling/Bureau
SGR

Portefeuillehouder
N.v.t.

Routing
Technische sessie
10 januari 2024

Van de indeling van de Statenzaal, tot de spreekvolgorde in het debat, van de aan- of afwezigheid van gedragsafspraken tot de wijze waarop meerderheden worden gevormd, de debatcultuur, de inrichting van werkbezoeken, de vergaderstructuur, een coalitie- of Statenakkoord, de wijze waarop de agenda tot stand komt: al deze elementen positioneren de Staten. Het bespreken van de hieraan ten grondslag liggende keuzes bepaalt de positie van de Staten. Het positioneren van de Staten vraagt om het professioneel inrichten van instituties en ondersteunende systemen zoals het vicevoorzitterschap, de procedurecommissie, de vergaderstructuur en de samenwerkingscultuur.¹

5. Verdere behandeling PS

Indien nodig worden voorstellen van de werkgroep vertaald naar een aanpassing van het Reglement van Orde Provinciale Staten Flevoland. Besluitvorming over dit reglement is voorbehouden aan Provinciale Staten. Voorafgegaan door wensen en bedenkingen van Gedeputeerde Staten.

6. Korte toelichting op voorstel

In Provinciale Staten van 31 mei 2023 is de werkgroep Routekaart ingesteld. In het Statenbesluit waarmee zij werd ingesteld heeft de werkgroep een incidenteel budget gekregen ter hoogte van €25.000 (bijlage 1 'Benoemingen en instellen gremia Provinciale Staten 31 mei 2023'). Deze werkgroep heeft als opdracht de oogst van de eerste Statenconferentie van deze Statenperiode (op 30 en 31 maart 2023) te vertalen naar een routekaart (bijlage 2 'Opdracht werkgroep 'routekaart Provinciale Staten').

Oftewel: een plan met daarin het antwoord op de vraag: wie gaat waarmee aan de slag? Hierbij doet de werkgroep voorstellen aan Provinciale Staten over welk proces en stappen nodig zijn om tot uitvoering te komen (maar geeft hieraan niet eigenstandig uitvoering). De werkgroep kan dus voorstellen om te komen met separate werkgroepen, workshops, inspiratiesessies, bijeenkomsten met het college enz.

De eerste stap in deze routekaart was voor de werkgroep zonneklaar: een tussentijdse conferentie op 15 november, met als titel 'samen aan de slag'. Hierbij zijn de ervaringen van Staten- en burgerleden van de eerste 100 dagen gedeeld en is gezamenlijk bekeken wat behouden dan wel verbeterd kan worden. Een deel van de routekaart krijgt hiermee al vorm.

Uitkomsten conferentie 15 november 2023

Eigen ervaringen in de eerste honderd dagen

De Staten- en burgerleden hebben hun ervaringen n.a.v. de eerste Statenconferentie (maart 2024) aangegeven in een evaluatieformulier. Deze is door de Werkgroep Routekaart gebruikt voor de statenbijeenkomst op Urk (zie bijlage 4). Vervolgens hebben zij tijdens de ochtend daarop gereflecteerd.

In bijlage 5 zijn de uitkomsten van de tweede conferentie verwerkt tot een tabel. Per uitkomst is een eerste appreciatie gedaan om te bekijken hoe deze het beste gerealiseerd kan worden. Hieruit komt globaal het volgende beeld naar voren:

- a) Een deel van de voorstellen kan worden opgepakt door de twee bestaande werkgroepen (werkgroep routekaart, werkgroep 'commissies en procedurecommissie').
- b) Voor het realiseren van de voorstellen rondom sociale veiligheid, weerbaarheid en omgangsvormen zou een werkgroep Statenstatuut een mogelijkheid zijn, die op dit moment nog niet bestaat.
- c) Voor een deel van de voorstellen is een wijziging van het Reglement van Orde noodzakelijk.

Zodra de werkgroepen de benodigde werkzaamheden hebben voltooid en hiertoe voldoende richtinggevend uitspraken zijn gedaan, zal de griffie -in overleg met de betrokken werkgroepen (werkgroep routekaart en werkgroep commissies en procedurecommissie)- de benodigde wijzigingsvoorstellen voorbereiden en in procedure brengen.

---

¹ Visie 'politiek aan het roer', paragraaf 5 'van toeval naar orde'

Uitkomsten tweedaagse conferentie maart 2023

Om de werkgroep en de Staten verder op weg te helpen is n.a.v. de eerste conferentie een briefadvies opgesteld (bijlage 3 'Adviesbrief Provincie Flevoland follow up Statenconferentie') om bij te dragen aan het creëren van een 'lerende organisatie'.

Het briefadvies geeft voor de routekaart vervolgsuggesties op de gebieden:

Advies	Werkvorm
Persoonlijke kennismaking	workshop maatschappelijke en politieke (waarde gedreven) agenda
Bestuursstijlen	Verdiepende workshop bestuursstijlen
Gedragscode en mores (<i>sociale veiligheid</i>)	-Verdiepende workshop gedragswaarden en gesprekstechnieken -gedragscode - <i>Dit kan landen in een Statenstatuut</i>
Debattechnieken	Training

Een meerjarige, dynamische routekaart die recht doet aan de input van Staten en deskundigen

Met dit Statenvoorstel wordt invulling gegeven aan de opdracht van de werkgroep en worden alle ingrediënten zoals aangedragen door Staten- en burgerleden en externe deskundigen verwerkt tot een routekaart. Het Statenvoorstel beoogt ook nadere prioritering vast te stellen zodat een gedragen Routekaart ontstaat. De Routekaart is meerjarig en kent een dynamisch karakter zodat rekening kan worden gehouden met actuele ontwikkelingen.

Conclusies technische sessie 10 januari 2024

Met een zogenaamde mentimeter² is het draagvlak voor de voorstellen uit dit Statenvoorstel gepeild. Hieruit bleek dat overwegend kan worden ingestemd met de gekozen bouwstenen, het toedelen van de aandachtspunten uit de tabel (bijlage 5) naar werkgroepen en de overige beslispunten. Dit is het startsein voor de werkgroepen om periodiek bijeen te komen en de bouwstenen te vertalen naar voorstellen en activiteiten.

7. Beoogd effect

Politiek aan het Roer: De Werkgroep Routekaart komt in samenspraak met Provinciale Staten tot een gedragen Routekaart PS 2023-2027 waarbij de uitwerking met ondersteuning van de griffie plaatsvindt door staten- en burgerleden in werkgroepen of in de vorm van andere activiteiten.

8. Argumenten

1.1 Prioritering aanbrengen in de thema's van de routekaart is gewenst

Om tot een haalbare routekaart te komen, met een realistische tijdsbesteding van activiteiten en inzet van middelen is een prioritering gewenst. Deze prioritering wordt door de Staten vastgesteld. Daarna kunnen de verschillende werkgroepen uitwerkingsvoorstellen ter hand nemen, ondersteund door de griffie.

² Vraag 1: Kunt u zich vinden in de genoemde bouwstenen van de Routekaart gelet op de resultaten van beide statenconferenties en het briefadvies? Ja: 26 en Nee: 2

Vraag 2: Kunt u zich vinden in het voorstel dat drie werkgroepen en griffie aan de slag gaan met de gekozen onderwerpen? Ja: 23 en Nee: 5

Vraag 3: Welke eigen prioriteit heeft u gemist? Borrelen en nazit, samenwerking coalitie-oppositie, faciliteiten burgerstatenleden, het is nog weinig concreet, meer structuur in informatievoorziening, vergaderstructuur, vergaderorde, teveel prioriteiten, gedragscode, passende debatvorm, nee

Vraag 4: Wat zijn de belangrijkste 3 prioriteiten? Sociale Veiligheid, Ontmoeten, Passende Vergaderorde. Rangorde van de beslispunten over de thema's: C, B, E, F, D, A, G.

2.1 Bevoegdheid tot vaststellen vergaderschema ligt bij voorzitter Provinciale Staten en Statengriffier

Voor het realiseren van de routekaart kunnen aanvullende bijeenkomsten noodzakelijk zijn, die nu nog niet in het vergaderschema zijn opgenomen. De kans op een hoog aantal deelnemers wordt vergroot als deze bijeenkomsten zijn opgenomen op het vergaderschema van Provinciale Staten. Het Reglement van Orde bepaalt dat de bevoegdheid tot het vaststellen van het vergaderschema bij de voorzitter en de griffier ligt.

3.1 Budget voor ondersteuning van de werkgroep routekaart en uitvoering van activiteiten is gewenst

De werkgroep zal voor haar werkzaamheden in sommige gevallen een beroep doen op externe deskundigheid of externe locaties.

4.1 Samenstelling werkgroep is gewijzigd sinds het instellingsbesluit

De werkgroep is ingesteld bij Statenbesluit van 31 mei 2023. Sindsdien zijn de heren W. Jansen (SLF) en K.G. Talma (PvdA) niet langer deelnemer. Met de toevoeging van een nieuw lid bestaat de werkgroep uit: M.A. Minnema (GroenLinks), P.E. den Os (PvdA), M.B.W. Uitdewilligen (CDA), F.A. Achtien (VVD), A. van Veen (BBB).

5.1 Voor activiteiten rondom sociale veiligheid en mores is nu geen werkgroep aangewezen

Uit de adviezen van de governance expert (begeleiding eerste statenconferentie) en uit landelijke ontwikkelingen blijkt dat sociale veiligheid en weerbaarheid tegen agressie en geweld (twee verschillende thema's) aandacht behoeven. Een werkgroep zou dit thema kunnen verkennen en met aanbevelingen aan Provinciale Staten komen.

9. Kanttekeningen

Niet elk thema zal weerklank vinden bij alle Staten- en burgerleden. Dat kan zijn omdat het thema onbekend is en daarmee niet voor iedereen leeft, of omdat sommige thema's voortkomen uit adviezen van externe experts (blik van buiten) en door de eigen Staten niet zo worden beleefd of herkend. Daarmee zijn deze adviezen niet per definitie zonder waarde.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Benoemingen en instellen gremia Provinciale Staten 31 mei 2023	3116229	Bijgevoegd
Opdracht werkgroep 'routekaart Provinciale Staten'	3120995	bijgevoegd
Adviesbrief Provincie Flevoland follow up Statenconferentie maart 2023 versie 6 april 2023	3108281	Bijgevoegd
Werkgroep Routekaart PS - Overzicht terugkoppeling PS op uitvraag evaluatie eerste 100 dagen (geanonimiseerd)	3205789	Bijgevoegd
Tabel uitkomsten Statenbijeenkomst Urk 15 november 2023 met overzicht aanbevelingen en acties	3199101	Bijgevoegd